

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 23Tos/103/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3122010758
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Javorková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3122010758.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beáty Javorkovej a sudcov JUDr. Michala Antalu a JUDr. Lucie Horvátovej, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 17. októbra 2022 prejednal prejednal sťažnosť odsúdeného

J. X.,

nar. XX.XX.XXXX v O., trvale bytom T. O., t. č. vo výkone trestu v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Ilava, ktorú podal proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín sp. zn. 37Pp/213/2022 zo dňa 22.08.2022 a takto jednohlasne

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sa sťažnosť odsúdeného zamietá, pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Trestným rozkazom Okresného súdu Trnava sp. zn. 0T/156/2020 zo dňa 26.08.2020 bol J. X. odsúdený pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 Tr. zák. k trestu odňatia slobody v trvaní 16 mesiacov. Uvedeným trestným rozkazom bol trest odňatia slobody odsúdenému podmiennečne odložený a bola mu určená skúšobná doba s probačným dohľadom v trvaní 36 mesiacov, spolu s uložením povinností a obmedzení, spočívajúcich v zákaze používania alkoholických a iných návykových látok, podrobiť sa psychoterapii alebo psychologického poradenstva a v príkaze zamestnať sa alebo uchádzať sa o zamestnanie.

Uznesením Okresného súdu Trnava sp. zn. 0T/156/2020 zo dňa 25.06.2021 súd vyslovil, že odsúdený sa v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia neosvedčil a trest odňatia slobody v trvaní 16 mesiacov vykoná so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Ďalej odsúdený vykonáva trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Trnava sp. zn. 0T/111/2021 zo dňa 18.05.2021, pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 Tr. zák. v trvaní 10 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Uznesením súdu prvého stupňa bol podľa § 415 ods. 1 Tr. por. s použitím § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. zamietnutý návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odsúdený sťažnosť. V písomných dôvodoch sťažnosti uviedol, že v rozhodnutí okresného súdu bol nesprávne uvedený Ústav na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom, v ktorom však nikdy nevykonával trest odňatia slobody. Uviedol, že nie je bezdomovec, má riadne evidovaný trvalý pobyt na adrese L.. Vo výkone trestu sa nekonajú žiadne besiedky o alkoholizme, takže tvrdenie, že sa nezúčastňuje aktivít zameraných na protialkoholickú osvetu sa nezakladá na pravde. Záverom poukázal na skutočnosť, že má 25 ročnú prax v elektrotechnike.

Krajský súd v Trenčíne, ako súd nadriadený súdu prvého stupňa primárne zistiac, že podaná sťažnosť je prípustná, bola podaná oprávnenou osobou a v zákonom stanovenej lehote na neverejnom zasadnutí podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré tomuto výroku predchádzalo, a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Súd prvého stupňa správne procesne postupoval, keď o návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody rozhodoval na verejnom zasadnutí. Odsúdený tu mal možnosť vyjadriť sa k priebehu svojho výkonu trestu odňatia slobody, ako aj k dôvodom, pre ktoré navrhoval svoje podmiennečné prepustenie.

Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa ďalej vyplýva, že tento sa dôsledne zaoberal zákonnými podmienkami pre podmiennečné prepustenie podľa § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., ktoré musia byť splnené súčasne (kumulatívne). Možno prisvedčiť jeho názoru, že odsúdený spĺňa len formálnu podmienku z pohľadu výkonu potrebnej výmery trestu odňatia slobody, pričom u neho nie je splnená ani jedna materiálna podmienka. Prvá materiálna podmienka spočíva v polepšení sa odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody. Na očakávaní vedenia riadneho života odsúdeného po prepustení na slobodu je založená druhá materiálna podmienka.

Krajský súd považuje v prvom rade za potrebné zdôrazniť, že o výmere trestu, teda aj o dĺžke pôsobenia výchovného účinku tohto trestu na odsúdeného rozhoduje už súd, ktorý vydal právoplatný odsudzujúci rozsudok. Na druhej strane ale zákonodarca ustanovil možnosť predčasného podmiennečného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody. Z právnej úpravy tohto inštitútu nepochybne vyplýva, že zákonodarca prezumuje možnosť nápravy páchatelov trestných činov v rámci výkonu trestu odňatia slobody do takej miery, že i kratším výkonom tohto trestu, než ho uložil súd v odsudzujúcom rozsudku, je možné pri správnom výchovnom pôsobení a pri nadväzujúcom plnení povinností odsúdeného a jeho správaním preukazujúcim polepšenie dosiahnuť výchovný účel trestu. Teda nápravu páchatel'a trestného činu, aby sa do budúca už nedopúšťal trestnej činnosti aj pri jeho pobyte na slobode. Zákonodarca neurčil povinnosť súdu podmiennečne prepustiť každého odsúdeného (podľa § 66 ods. 1 Tr. zák. súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť...), ale ponecháva na úvahu súdu na základe dôkazov posúdiť, či výchovný účel trestu odňatia slobody aj kratšieho trvania zapôsobil na toho ktorého odsúdeného v takom rozsahu, že z hľadiska zabezpečenia ochrany spoločnosti nie je potrebné, aby vykonal celý uložený trest odňatia slobody.

K otázke posudzovania preukázania polepšenia krajský súd považuje za potrebné poukázať tiež na to, že polepšenie je vývojový proces vnútornej premeny páchatel'ovej osobnosti, ktorý sa navonok prejavuje iba v jeho správaní. Pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení treba práve rozlišovať, kedy je správanie a plnenie povinností vo výkone trestu iba prejavom vonkajšej adaptácie odsúdeného v prostredí ústavu, a kedy ide o známky skutočných zmien osobnosti odsúdeného, ktoré oprávňujú predpokladať, že aj v budúcnosti bude viesť riadny život. Preto správanie odsúdeného vo výkone trestu a plnenie povinností sú síce neopomenuteľnými, nie však jedinými hľadiskami, z ktorých možno usudzovať jeho polepšenie.

V zhode s názorom súdu prvého stupňa krajský súd konštatuje, že počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody u odsúdeného nedošlo k adekvátnej náprave. V hodnotení ústavu na výkon trestu sa uvádza, že odsúdený je len čiastočne kritický k spáchanej trestnej činnosti, kedy svoj skutok odôvodňuje vonkajšími faktormi. Takýto nekritický postoj odsúdeného nemôže byť prejavom polepšenia, keď si svoje negatívne konanie a jeho dôsledky ani po vykonaní väčšej časti uloženého trestu odňatia slobody dostatočne vážne neuvedomuje. Síce neboli u neho zistené žiadne závažné porušenia v správaní, odsúdený si však nepripúšťa vplyv alkoholu na svoje správanie. Odmietať sa tiež zúčastňovať odborných aktivít zameraných na protialkoholickú osvetu, a bol pasívny k riešeniu tohto problému.

Zmyslom podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel' automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmiennečné prepustenie je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život, a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko recidívy. Takou okolnosťou, ktorá má pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení význam, je aj predchádzajúci spôsob života odsúdeného vrátane jeho trestnej minulosti.

Posúdenie otázky prípadnej recidívy je svojím spôsobom vždy len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, pričom súd je vždy odkázaný na objektívne okolnosti, medzi ktoré je nutné považovať i doterajšie sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti.

Súd prvého stupňa rovnako správne dospel k záveru, že odsúdený nespĺňa ani druhú materiálnu podmienku v podobe očakávania, že bude na slobode viesť riadny život. Zhodne považuje aj krajský súd za dôležitú skutočnosť, že odsúdený je už druhýkrát vo výkone trestu, v minulosti mu bol prostredníctvom podmiennečného prepustenia skráteneý trest s tým, že odsúdený bude ďalej viesť riadny život. Napriek uvedenému však došlo opakovane k zlyhaniu odsúdeného, a odsúdený sa dostal do výkonu trestu, kde si aktuálne vykonáva až dva tresty. Navyiac k posledným trestným činom, ktorých sa dopustil je potrebné uviesť, že mali vždy spojenie s alkoholom. Je preto možné ustáliť, že skôr uložené tresty vôbec nespĺnili svoj prevýchovný účel, a nevedli ho k vedeniu riadneho života. Odsúdený tak nevyužil „šancu“ preukázať, že výkon trestu odňatia slobody u neho nie je potrebný. Preto sa javí pôsobenie na jeho prevýchovu len plynutím skúšobnej doby, prípadne aj s nariadením probačného dohľadu nad jeho správaním s uložením obmedzení a povinností v skúšobnej dobe ako nedostatočné. Predchádzajúci spôsob života odsúdeného nedáva pre súd dostatočnú záruku, že jeho protiprávne konanie sa už nebude opakovať. V jeho neprospech svedčí aj ústavom konštatované vysoké riziko recidívy trestnej činnosti a jeho nepriaznivá resocializačná prognóza.

K námietkam odsúdeného uvedeným v sťažnosti krajský súd dodáva, že hodnotenie k návrhu podmiennečného prepustenia bolo okresnému súdu zaslané Ústavom na výkon trestu odňatia slobody Ilava. V predmetnej veci vzhľadom k uvedeným okolnostiam, pre ktoré súd nepristúpil k podmiennečnému prepusteniu nemení nič na skutočnosti fakt, že odsúdený má mať zabezpečené bývanie.

Predchádzajúci spôsob života odsúdeného spolu s vyššie uvedenými okolnosťami tak podľa názoru krajského súdu nedávajú dostatočnú záruku, že jeho protiprávne konanie sa už nebude opakovať. Keďže sa krajskému súdu javí riziko jeho recidívy ako veľmi pravdepodobné, stotožnil sa rovnako ako súd prvého stupňa so záverom uvedeným v hodnotení ústavu, ktorý neodporučil podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody.

Účelom trestu je aj ochrana spoločnosti pred páchatelom trestnej činnosti a trest má odrádzať aj ostatných členov spoločnosti od páchania trestných činov. Je preto v záujme dovŕšenia nápravy odsúdeného a splnenia účelu nariadeného trestu odňatia slobody, aby ho ďalej vykonával.

Z takto rozvedených dôvodov preto rozhodol krajský súd tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.